

111

Pravidelná rubrika OJKT:

PŘEDSTAVUJEME OBCE NAŠEHO REGIONU

111

Radimovice

Současná obec Radimovice vznikla ze dvou historických sídelních jednotek. Z vesnice Radimovice a skupiny chalup Rybník, tedy několika chalup vysazených okolo Sychrovského rybníka (do druhé poloviny 20. století součást katastrální obce Kamení).

Radimovice jsou situovány na jihu okresu Liberec, blízko města Turnov (obec s rozšířenou působností), v přímém sousedství zámku Sychrov. Katastr je poměrně malý (1,32 km², 133 ha) z větší části rovinatý se střední nadmořskou výškou 377 m n. m., dynamičtější terén je na severu, kde katastr klesá údolím k řece Mohelce (nejnižší bod okolo 308 m n. m.), na západ i jih se rozkládají (resp. rozkládaly) poměrně dobře dostupné polnosti, zatímco na západ od vesnice mírně stoupají (zde přirozenou hranici tvoří zvýšený reliéf křídového podkladu završený čedičovou vyvřelinou zvanou Hrobka), na jih klesají až k rozsáhlému lesnímu porostu. Ze samostatně stojících stromů pozornost zasluhují tři lípy z aleje na velké návsi (alej ze 70. let 19. století před redukcí vedla od středu obce k zámku), vzrostlá lípa u nádraží Sychrov a dále stromy v parčíku kolem vily Zelenka. Obec má 298 trvale hlášených občanů (říjen 2017).

Historie

Radimovice vznikly jako ne zcela pravidelná návesní vesnice ve 14. století, zřejmě jako spíše pozdní plod slovanské kolonizace. První písemná zmínka pochází z roku 1543 (jedná se o obnovený zápis v roce 1541 shořelého záznamu z desk zemských, takže nejstarší informace lze vystopovat ještě o několik let nazpět). Ačkoliv vysvětlit nejstarší vesnické vztahy s vrchností již není možné, obecně lze tvrdit, že od doby první písemné zmínky se jednalo o vesnici rozdělenou mezi dva majitele. Prostor mezi Albrechticemi a Sedlejovicemi zabíral v 16. století statek Albrechtice (teprve 1740 přikoupeny a začleněny do panství Svijany) a tam patřila z Radimovic jen čp. 1 a 2 (dnes neexistuje), zbytek vesnice patřil k panství Frýdštejn, později Český Dub. Velkou část své doložitelné existence byly Radimovice jakousi „exklávou“ českodubského panství v jinak jednolitým území panství Svijany. Zatímco Český Dub měl záhy charakter rozlehleho panství, které bylo vlastněno Oppersdorfy, Smiřickými, Albrechtem z Valdštejna, po jeho vraždě vlastnictví získal chorvatský generál Hektor Ludvík Isolani. Za Isolaniho dcer byl převeden majetek na augustiniánský ženský klášter u sv. Jakuba ve Vídni. Oproti tomu sousední Albrechtice si velmi dlouho uchovávaly charakter malého statku, jeho majiteli byli Kyjové z Kyjova, na nějakou dobu též Albrecht z Valdštejna, po jeho smrti se vystřídal více menších majitelů z řad vojenské šlechty, nejdůležitější z nich byl Vincent Lamotte z Frintropu, za jehož synů se přesunulo centrum statku a v sousedství Radimovic vznikl malý barokní zámek Sychrov. Teprve v roce 1740 musel zadlužený František Inigo Lamotte prodat Sychrov valdštejnskému sousedovi,

kteřý statek správně spojil se Svijany. Teprve Rohanové koupili jak Svijany (1820), tak Český Dub (1838), čímž se vesnice dostala pod jednoho majitele.

Nejstarší známí obyvatelé Radimovic jsou Matěj, Michal a Jakub Hušek ze strany frýdštejnské, kteří jsou zaznamenáni prvním urbářem (z roku 1540, resp. 1547).¹⁾ Poté spíše jednotlivě je doloženo několik dalších obyvatel, nicméně dějiny Radimovic na úrovni jednotlivých domů je možné kontinuálně sledovat teprve od poloviny 17. století (zejména díky zpracování „prvního“ českého katastru Berní ruly v roce 1653). Podle soupisu duší podle víry v roce 1651 byli v Radimovicích (na dubské straně) čtyři hospodáři, přičemž je doložen i jistý Jan Nojman (zřejmě v pozdějším čp. 7), první nositel v Radimovicích běžného příjmení (tvar kolísal a ustálil se ve formě Najman, v Radimovicích jméno v průběhu 20. století vymřelo). O stavu chalup kolem rybníka se lze dozvědět také až k polovině 17. století (čtyři pustá místa).

Bohužel vývojem po třicetileté válce nebyly pro život na venkově šťastné podmínky. Vedle často připomínané náboženské nesvobody se často vyliďněnému venkovu nedařilo ani hospodářsky. Smutný obraz podává tereziánský katastr z první poloviny 18. století, kde se dokonce zmiňuje, že nejhorší půda česko-dubského panství je ve vesnicích Chvalčovice, Dehtáry a Radimovice. Byť není doložena účast Radimovických, tak v okolí došlo k několika selským bouřím (na dubském panství roku 1775, na svijanském v letech 1794 a 1817).

Lze říct, že s Rohany přišlo do kraje blahobytné 19. století (byť by bylo nebezpečné přičítat to čistě rodu). V těsném sousedství Radimovic se začalo s velkorysou přestavbou zámku, což poskytlo místním pracovní příležitosti. Navíc

Sychrovské nádraží se zaměstnanci a květnovou výzdobou roku 1958 (sbírka rodiny Janečkovy)

stavba pozvedla blízké okolí na zajímavou rekreační a turistickou oblast. To bylo posíleno s paralelní stavbou železnice (trasa Pardubice–Liberec, stavěla se v letech 1856–1859), stavební úpravy se významně dotkly katastru obce, byl postaven Sychrovský tunel (celý na katastru obce) a Sychrovský viadukt (jedna polovina v Radimovicích, druhá na radostínské straně Mohelky). Severní ústí tu-

nelu se dotklo zastavěné části katastru a musely být zbourány tři domy.

V letech 1848–1850 došlo k některým změnám, byly zavedeny okresy (Radimovice byly hraničním územím soudního okresu Český Dub, Sychrovem začínal soudní okres Turnov). V roce 1850 vešla ve funkčnost samospráva vesnic (nejpozději roku 1853 je doložen starostou František Šulc, hostsinský z čp. 6), přičemž záhy poté (snad hned od roku 1850?) se v jednu politickou obec spojily katastrální obce Radimovice a Kamení. O rozdělení se jednalo od roku 1905, v roce 1916 bylo o rozloučení rozhodnuto, nicméně definitivně se obec rozdělila až roku 1919, kdy byl zvolen v Radimovicích starosta Čeněk Kocour.

Pohlednice vydaná nákladem radimovického hostinského J. Šulce z roku 1908 inzerující Sychrov a ubytování v Maškově vile (čp. 5)

publiky mělo velký ohlas nové náboženské učení československé církve (dnes husitské), zejména kvůli působení Gustava Adolfa Procházky. Procházka byl před rokem 1921 katolický farář v Jenišovicích a poté se stal významnou postavou nové církve (po smrti Karla Farského byl dokonce jmenován druhým patriarchou). V roce 1921 bylo v Radimovicích 143 obyvatel československého vyznání, 39 bylo bez vyznání a katolíků bylo pouhých 35. Náboženské změny uspíšily stavbu nového hřbitova (na Jivíně v letech 1920–1921), na kterém se i radimovická obec značnou měrou podílela.

Za první republiky lze v plně šíři poznat služby a živnosti v obci. Na sklonku 30. let bylo v obci osmnáct odlišných živností, nejoblíbenější bylo pohostinství (provozovali ho čtyři hostinští), řada živností těžila z železniční stanice (pískovna, obchod s uhlím, centrála Hospodářského družstva Český Dub²⁾), obyvatelé mohli nakupovat smíšené zboží, cukrovinky, maso, ale u F. Hlouška také „prací stroje“ (pračky).

Fotografie pořízená při stavbě radimovického vodovodu (okolo roku 1941), hotový jez u pramenu, v pozadí viadukt (SOkA Liberec, fond Archiv obce Radimovice)

Po tzv. první pozemkové reformě se začala zastavěná plocha vesnice posouvat po hlavní cestě na polích dříve obhospodařovaných radimovickými zemědělci, od druhé poloviny 19. století vlastněných knížetem Rohanem, směrem k Sychrovu až na hranici katastrů.

Za první republiky mělo velký ohlas nové náboženské učení československé církve (dnes husitské), zejména kvůli působení Gustava Adolfa Procházky. Procházka byl před rokem 1921 katolický farář v Jenišovicích a poté se stal významnou postavou nové církve (po smrti Karla Farského byl dokonce jmenován druhým patriarchou). V roce 1921 bylo v Radimovicích 143 obyvatel československého vyznání, 39 bylo bez vyznání a katolíků bylo pouhých 35. Náboženské změny uspíšily stavbu nového hřbitova (na Jivíně v letech 1920–1921), na kterém se i radimovická obec značnou měrou podílela.

Za první republiky lze v plně šíři poznat služby a živnosti v obci. Na sklonku 30. let bylo v obci osmnáct odlišných živností, nejoblíbenější bylo pohostinství (provozovali ho čtyři hostinští), řada živností těžila z železniční stanice (pískovna, obchod s uhlím, centrála Hospodářského družstva Český Dub²⁾), obyvatelé mohli nakupovat smíšené zboží, cukrovinky, maso, ale u F. Hlouška také „prací stroje“ (pračky).

Radimovice sice během záboru Sudet zůstaly několik kilometrů od hranice na republikové (později protektorátní) straně, nicméně kvůli železniční stanici Sychrov se staly důležitým hraničním přechodem. Do Radimovic byly také přesunuty kanceláře finanční správy. Kvůli uprchlíkům ze Sudet během války stoupl počet obyvatel obce až na 450 osob (číslo, které ani před tím, ani nikdy po tom obec nedosáhla). Stavební ruch byl sice za války utlumen, nicméně v roce 1941 se podařil realizovat vodovod v obci (čerpal vodu z pramene v Radimovicích do vodojemu na Červenici). Za oběť válce padli pouze tři radimovič-

tí muži (v koncentračním táboře, ve vězení a náhodným zásahem střelby na konci války).

V následujících letech po válce se správa Radimovic centralizovala v čp. 47. Na základě Benešových dekretů byl zabaven majetek Rohanům a některým menším vlastníkům v Radimovicích, včetně vily Zelenky. Poté docházelo ke scelování pozemků, boji proti všem příliš velkým vlastníkům pozemků a v 50. letech k zavádění Jednotných zemědělských družstev (JZD). Tím, že Radimovice nepatřily k vesnicím s velkým půdním fondem, se scelování obešlo bez tragických důsledků (i zde ale bylo znárodněno jedno hospodářství a padly politické tresty). Právě budování JZD mělo i vedlejší dopady, kdy se kvůli němu připojil k Radimovicím Rybník a Sychrov (v roce 1959, již před tím se obyvatelé připojili k JZD Radimovice).

Spojení se Sychrovem umožnilo nalézt vhodné místo pro hasičské nádrže (koupaliště), jehož potřeba se ukazovala, protože vodovod nestačil pro potřeby hašení. K stavbě bylo přistoupeno v letech 1959–1961 na místě bývalé ledárny a bylo využito malého sychrovského vodovodu.

V roce 1960 došlo k rozsáhlé správní reformě, která směřovala k centralizaci, mimo jiné byl zrušen turnovský okres a Radimovice se dostaly do okresu Liberec. Centralizace pokračovala až na úroveň MNV, tak vznikl v roce 1963 MNV Sychrov spojující obce Čtveřín, La-

Stavba koupaliště, okolo roku 1959 (sbírka J. Hlavaté)

žany, Paceřice, Radimovice a Žďárek, později i Radostín. Až po sloučení se řešilo, že MNV není vnitřně propojen (na ustavující shromáždění v roce 1963 se poslanci ze Čtveřína neměli jak dostat a chyběli).

Po vzniku MNV Sychrov bylo dlouho hledáno sídlo úřadu, nakonec se centrum vrátilo do Radimovic (do čp. 47), kam byla přesunuta i pošta Sychrov (vznikla 1892 se sídlem v areálu zámku, pod nezměněným jménem v Radimovicích sídlí dodnes).

Ani po necelých 27 letech se rozlehlý MNV Sychrov nedokázal natolik stmelit, aby přežil změnu režimu v roce 1989. Při rozpadu zůstala vesnice Radimovice opět zcela sama (pouze s Rybníkem), nicméně od Sychrova (bývalé katastrální obce Čtveřín) si vymohla malý, nicméně strategický severovýchodní cíp země se sportovním areálem a koupalištěm (právě proto, že se o tyto stavby nejvíce zasloužili Radimovičtí).

Zajímavá místa a důležité objekty

Sychrovský rybník (často prostě **rybník**, nově – a spíše chybně – **Světský r.**) původně panský rybník (do r. 1945 majetek zámku, dnes spravovaný Rybářstvím Chlumeck nad Cidlinou, a. s.) o vodní ploše okolo 2 ha. O jeho vzniku není nic blíže známo (snad vznikl v 16. století). Rybník má nebeský charakter a napájí Čtveřínský potok. Využíván byl k chovu ryb a kachen, v zimě k sportovním účelům, v posledních letech došlo k revitalizaci.

Tři svatí, trojice soch při cestě k Sychrovu, jediná kulturní památka v Radimovicích. Socha Jana Nepomuckého byla na náklady vrchnosti (na souklu umístěn erb Rohanů) umístěna na dnešní místo v roce 1823 (zřejmě v souvislosti s dokončením první etapy oprav zámku). Sochy sv. Vavřínce a Floriána jsou bezpochyby starší, snad z první třetiny 18. století. Podle tradičního podání měly být původně součástí zdi zahrady barokního zámku Sychrova.³⁾ Není jisté, kdy se na svém současném místě objevily, ještě v roce 1835 na místě stál zřejmě sám Jan Nepomucký.

Pomník připomínající padlé z **první světové války** vznikl na hřbitově v Jivíně roku 1926 a provedl ho sochař Václav Hlavatý ze Sobotky. Podobně jako samotný hřbitov (dokončený 1921) byl i tento pomník společným projektem obcí (vesnic) Radimovic, Kamení, Jiviny, Třetí, Husy, Červenice a Sychrova. V květnu 1948 byl na území Radimovic odhalen pomník **obětem druhé světové války** ve středu „malé návsi“.

Vila Zelenka (čp. 23) je rekreační vila z druhé poloviny 19. století. V roce 1876 koupil lékař a farmakolog Josef Nevinný pozemek od čp. 1 a na něm nově vystavěl svůj „letohrad“. Výstavná budova napodobovala styl sychrovského zámku i díky bohaté řezbě, která

Vila Zelenka, západní průčelí, soukromá pohlednice odeslaná návštěvníky letních bytů

byla dříve umístěna v průčelí, v okolí vily byl vysázen malý parčík s cennými dřevinami. Není prokázáno, že by se na stavbě vily podílel rohanský zaměstnanec, nicméně Nevinný kontakty na rohanskou správu měl (při šetřeních před zavedením nových pozemkových knih roku 1879 Nevinného zastupoval stavitel Václav Karnold). Tato vila byla první z „letovisek“, které v následujících letech v okolí zámku vyrostly (**Maškova vila** čp. 5, která vznikla pro zahradníka Vojtěcha Maška přestavbou ze selského statku, a na Huse z 90. let **vila Fialka** pro Maškova bratra Václava), bohužel

se na ní negativně podepsala konfiskace v roce 1945, ani vlastnictví obce a od roku 2005 opět soukromého vlastníka nedokázalo zastavit chátrání objektu.

Zámecký hotel Sychrov, příklad velké investice z nedávné doby. Na přání investora Aréna Syner projektoval ateliér ARTIKL a stavba byla realizována v letech 2005–2006 s rozpočtem 152 mil. Hotel stojí na místě sychrovské stodoly, později používané jako cementárna.

Sychrovský tunel (také velký, proti malému sedlejovíckému) a **Sychrovský viadukt**. Dvě důležité železniční stavby vybudované na železnici Pardubice–Liberec na katastru obce

Vila Zelenka, 2017 (foto: Miloslav Rejha)

(dokončeny 1858). Tunel je se svými 640 m 13. nejdelší v Česku (v době dokončení byl nejdelší, překonán 1871). Viadukt, který projektanti dráhy, bratři Kleinové a Vojtěch Lanna, navrhli pro překonání mohelského údolí, je zvláštní dvoupatrovým řešením rozložení pilířů a oceňováno je i citlivé zasazení šedého kamenného tělesa do přírody.

Mezník označující hranici soudních okresů Turnov a Český Dub (u čp.

43), asi z let 1915–1920. Jednoduchý tupě završený hranol s mělkou nikou pro tabulku s nápisem (neexistuje), jakkoliv je mezník vizuálně nezajímavý, je „[...] v rámci popisované oblasti [Liberecký kraj] ojediněle ztvárněný“.⁴⁾

(Neexistující) **kaple Jana Nepomuckého**, při cestě od Radimovic k Jivíně. Větší výklenková kaplička původně s hlubším výklenkem pro sochu (Jana Nepomuckého), postavena majitelem čp. 19, kvůli sporu sousedů Josefa Holiny (Radimovice 19) a Václava Říhy (Červenice 12) o právo na tuto kapli převedena na obec Radimovice v roce 1898. Po velkém úspěchu československé církve v Radimovicích byla po roce 1920 socha Jana Nepomuckého zaměněna za Jana Husa. Zbořena okolo roku 1975.⁵⁾

Významné osobnosti

Vincenc Rupert Smolík (28. 10. 1857 – 30. 6. 1902), řezbář a sochař. V rámci rozsáhlé romantické přestavby zámku Sychrova přišli do kraje kameníci otec Vincenc a syn Vincenc Smolíkoví a byli ubytováni v Radimovicích čp. 6 (hospoda U Šulců). Vincenc syn si zde vzal dceru truhláře Richarda Köniiga z Husy a v radimovickém bytě se jim narodil syn V. R. Smolík (druhé jméno dostal při křtu nejspíše po blízkém příbuzném Ruprechtu F. X. Smolíkoví, který skládal profesní sliby u benediktinů necelé dva měsíce před narozením malého Vincence). Otec zemřel velmi mlád (*25. 2. 1860) a rodina musela žít skromně, V. R. se vyučil řezbářství u Petra Buška a synů a poté odešel do Prahy, kde se (byť jako samouk) prosadil jako sochař. Populárním se stal dekorativní reliéf Madona (1892). Jakožto zapálený národovec se účastnil přípravy národopisné výstavy. Do současnosti lze ve veřejném prostoru vidět pamětní desku na domě Jana Nerudy U dvou slunců (1894), pomník Řehoře Volného v Příboře (1893), medailony českých králů na budově Muzea hl. m. Prahy.⁶⁾

Josef Müller (30. 8. 1877 – 18. 6. 1940) se narodil v Radimovicích čp. 32 (tento dům si postavil Josefův otec Václav jako mladší syn rodiny Müllerovy z čp. 13), absolvoval učitelský ústav v Jičíně roku 1891, poté učil na řadě škol, v roce 1925 se stal prvním ředitelem Masarykovy obecné a měšťanské školy chlapecké Praha VII. Angažoval se i v Deylově ústavu pro nevidomé. Byl zástupcem výukového směru agramatismu ve výuce češtiny (výuky, která na místo přísné gramatiky dává důraz na výuku odpozorovanou z praxe), byl

Severní ústí Sychrovského tunelu, 2013
(foto: Miloslav Rejha)

velkým propagátorem a prvním velkým praktikem tohoto směru a to především díky svým učebnicím a cvičebnicím. Výuku jazyka významně ovlivňoval až do roku 1939. Napsal: *Sloh v nových proudech školské práce vůbec a jazyka vyučovacím zvláště* (1904), *Cvičebnice jazyka českého pro školy obecné* (1904–1912), *O vyučování jazyku mateřskému* (1919), *Osnování učiva jazyka vyučovacím* (1919), *Diktáty* (1924).⁷⁾

František Najman (3. 10. 1892 – 19. 2. 1924) byl potomek starobylého rodu Najmanů doloženého v Radimovicích již od Berní ruly, narozen v čp. 17. Vyučil se zámečnickem u Jana Najmana na Huse, pracoval u Laurina a Klementa. Narukoval r. 1913 nejprve u balónového oddělení, r. 1915 jmenován pilotem, kterým se osvědčil. Po roce 1918 působil ve vzduchoplaveckém učilišti v Chebu (jako pilot-rotmistr). V únoru 1924 havaroval se strojem Salmson S2A2 přímo v Chebu, pohřeb se všemi poctami (a předvedením letecké akrobacie) proběhl v Chebu a poté na Jivíně (24. 2.).⁸⁾

Václav Škréta (8. 2. 1892 – 21. 7. 1941) byl syn panského kočího Václava v čp. 24. Absolvoval roku 1910 učitelský ústav v Jičíně, za první světové války vstoupil do ruských legií (kapitán u 5. střeleckého pluku), dekorován pěti vyznamenáními: Československým válečným křížem, Řádem sv. Anny III. třídy (Rusko), Military Cross (Spojené království), Československá revoluční medaile, medaili za vítězství. Domů se navrátil 15. 6. 1920 a z jeho cesty se uchovaly tři deníky (SOKA Semily). Učil na více školách, po návratu hlavně na chlapecké škole v Turnově, v letech 1932–1939 řídicí učitel na obecné škole v Turnově, přímo ve škole v září 1939 zatčen a po dvou letech podlehl věznění v Dachau.⁹⁾

Spolkový život

Nejstarším radimovickým spolkem je Tělocvičná jednota Sokol Radimovice, která byla založena z iniciativy Viléma Horeckého a Václava Hnízdila dne 24. listopadu 1935 jako odbočka Sokola ve Žďárku. Do Sokola se přihlásilo

*Poutový turnaj 2010, tradiční akce Sokola při sychrovských poutích
(fotografie TJ Sokol Radimovice)*

24 bratrů a 8 sester. Prvním starostou byl zvolen br. Hlavatý. Na konci roku 1935 měla nově vzniklá jednota 111 členů. TJ Sokol začínal cvičit na sále U Šulců s vypůjčeným náradím. Dnes se TJ Sokol Radimovice může pyšnit moderním víceúčelovým sportovním areálem, který je v sousedství zámku Sychrov. Z důvodu likvidace divadelního spolku Kaminský přestoupili jeho členové v roce 1936 do Sokola Radimovice. Divadelní představení se hrála na sále U Šulců nebo v zahradě vily Zelenka. V roce 1939 začal Sokol provozovat na sále U Šulců biograf. Zvuková aparatura byla zakoupena od firmy Philips za 12.000 Kč. V květnu 1948 zasáhla místní jednotu smutná událost, při cvičení se těžce zranil odchovanec místní jednoty a člen olympijského družstva gymnastů ČOS Vladimír Růta, který podlehl následku zranění. Pohřben je na jivinském hřbitově. V roce 1987 skončilo cvičení na sále v hospodě U Šulců, neboť se zhroutila střecha sálu. Do roku 2006, než sokolové začali využívat nově postavenou víceúčelovou budovu – hasičskou zbrojnici pro své cvičení, jezdili do Pěňčina, později se cvičilo v budově obecního úřadu a ve firmě SDH plus, s.r.o. Dnes Sokol organizuje pravidelné cvičení mužů a žen, přes zimu se hraje ve víceúčelové budově stolní tenis a badminton. Letní měsíce patří oblíbeným cyklovýletům. Výlety do Ralska nebo sousedního Německa si našli své příznivce i mimo obec sokolskou. V srpnu se na místním sportovišti koná poutový volejbalový turnaj. V případě dobrých sněhových podmínek vyráží sokolové i do běžecké stopy. Radimovičtí volejbalisté na podzim 2012 poprvé postoupili do liberecké 1. amatérské volejbalové ligy (AVL). V dalším roce skončili na celkovém třetím místě a v sezoně 2016–2017 vyhráli druhou AVL. V současné době má radimovický sokol 36 členů. Velkou zásluhu o rozvoj činnosti radimovického Sokola mají manželé Bělonožníkovi. Hlavními organizátory cyklistických výletů jsou manželé Bílkovi a volejbalovou sekci zaštiťuje Jaroslav Žalský.

Nejpočetnějším spolkem je **Sbor dobrovolných hasičů Radimovice**, založený v roce 1936. Prvním starostou sboru byl Čeněk Kocour, který byl zároveň prvním starostou obce v letech 1919–1923, zakladatelem jivinského hřbitova a kronikářem obce. Sbor měl v roce svého založení 31 členů, v roce 2017 to bylo 99 členů. Od roku 1993 je starostou sboru Ing. Aleš Šrytr. Již od svého počátku byli hasiči velmi aktivní při brigádách, ať při zvelebování obce nebo stavbě hasičské zbrojnice, která své místo v obci hledala od roku 1939. V roce 1972 se začala stavět požární zbrojnice v rámci akcí „Z“ u koupaliště vedle cementárny (dnešní Zámecký hotel Sychrov). Dokončena byla až v roce 1978 a hasičům sloužila do května 2004. Důstojného stánku pro své vybavení se hasiči dočkali až v roce 2006, kdy byla dokončena za obecním úřadem víceúčelová budova – hasičská zbrojnice.

V mnoha malých obcích jsou hasiči hybnou silnou, organizátorem kulturních a sportovních akcí, nejinak je tomu v Radimovicích. Hasiči a sokolové spolu pořádali taneční zábavy na sále v hospodě U Šulců. Velmi oblíbené jsou lyžařské expedice, které jsou vyhlášené svými večerními soutěžemi. Na jaře se konají pravidelné slety čarodějnic, v červnu si děti a rodiče poměří své síly na sportovním dni a v srpnu se na hasičské louce před zámkem Sychrov koná soutěž v požárním útoku, Sychrovský pohár, letos již 28. ročník. V roce 2017 byla soutěž zařazena do Extraligy České republiky, kterou SDH Radimovice vyhrál v roce 1996 v kategorii muži. Radimovičtí hasiči se mohou také pochlubit prvním místem na mistrovství republiky v požárním sportu z roku 2007 v kategorii muži a ve svém středu mají i dva olympioniky – Ing. Dušana Ikera

*Parádní nástup SDH Radimovice při příležitosti oslav 80 let roku 2016
(foto: Miloslav Rejha)*

a Bc. Martina Kulhavého, držitele několika olympijských medailí z hasičských olympiád.

V současné době hasiči pracují zejména s mládeží, v roce 2016 obsadily děti 6. místo na krajském kole hry Plamen, dorostenky byly třetí.

Nejmladším spolkem je **MotoRadimovice**, založený v roce 2016 za účelem organizování volnočasových aktiv se zaměřením na motocykly. V květnu spolek organizuje pro děti Motoden se zaměřením na bezpečnost dětí v silničním provozu. MotoRadimovice má 16 členů.

Společensko-kulturní život

Kulturní kalendář obce doplňují spolky se svými kulturně sportovními akcemi. První akcí roku je masopustní veselí. Obcí prochází průvod masek, připraveny jsou masopustní pochoutky a na návsi se odehraje amatérské divadelní představení. V případě příznivých sněhových podmínek TJ Sokol pořádá výlet na běžkách, hasiči mají lyžařské soustředění v Jizerských horách. Pravidelně se organizuje slet čarodějnic a v posledních dvou letech Motoden pro děti. Oblíbené jsou obecní výlety do okolí, které se konají na jaře a na podzim. Léto patří hlavně sportu. Tradiční nohejbalový turnaj se koná na Cyrila a Metoděje. Nejlepší týmy hasičů z ČR si měří své síly v srpnu na Sychrovském poháru, soutěží v požárním útoku. Sportovní kalendář doplňuje volejbalový turnaj. Mezi dětmi a rodiči jsou oblíbené Mohelské ostrovy, stanování u říčky Mohelky. Velmi navštěvovanou akcí je tradiční Sychrovská pouť, která se koná první sobotu a neděli v září. Říjen patří Dýňobraní. Výrobky z dýní zkrášlují obec a recepty místních kuchařek rozšiřují kulinářské obzory ostatním obča-

nům. Konec roku patří návštěvě divadla, setkání seniorů, mikulášské besídce, rozsvícení vánočního stromu, vánočnímu turnaji ve stolním tenise a tradičnímu silvestrovskému fotbálku. V Radimovicích to celý rok žije!

Obecní kroniky a její kronikáři

Obecní kroniky mají i v dnešní moderní době nezastupitelnou roli, jsou nositeli vzpomínek nejvýznamnějších událostí obce. Události od roku 1919 popisuje kronikář Josef Jakubec, řídící učitel z Radostína. Dalším kronikářem byl až do 1940 Čeněk Kocour. V roce 1940 musela být kronika odevzdána okresnímu úřadu v Turnově, doba válečná si to žádala. Navrácena byla až v roce 1945. V kronikářské práci pokračovala od roku 1945 Marie Švejďová, dcera Čenka Kocoura. Poslední zápis v Knize pamětní obce Radimovice je z roku 1949. Dalším kronikářem byl Karel Hlavatý a Václav Rejha (1990 až 2003). Od roku 2004 do současnosti je kronikářkou obce Mgr. Dagmar Šrytrová. Kroniky z let 1919–2011 byly zdigitalizovány.

Adam REJHA, Dagmar ŠRYTROVÁ

Poznámky:

- 1) Edice urbáře vyšla Bohumil SOCHOR a Ladislav ŠOUREK. *Nejstarší urbář panství frýdštejnského z roku 1547*, OJKT 2002, č. 3, s. 173–183, o Radimovicích s. 179.
- 2) K tomuto provozu Renata HOFFMANOVÁ. *Devadesátiny „výkupu“*. Zpravodaj obce Radimovice, roč. VIII, č. 6, 31. 12. 2011, s. 4–5.
- 3) Rudolf ADAM. *Sychrovská zahrada*. OJKT V, 1926–1927, s. 201–206, 223–227. Adam uvádí celou řadu soch takto převezenných, přičemž u celé řady z nich lze dokázat, že převezeny nebyly. U radimovické starší dvojice svatých zatím lepší vysvětlení není. Je vhodné upozornit, že podle zjištění Mgr. Pavla Jakubce ze SOKA Semily by s větší pravděpodobností mohla být přesunuta ještě sv. Agáta/Cecílie na cestě mezi Příšovicemi a Přepeřemi.
- 4) Pavel JAKUBEC. *Znamení dalek*. Sychrov 2013, s. 159–160.
- 5) Je nutno doplnit, že v Adam REJHA – Dagmar ŠRYTROVÁ. *Historie a současnost obce Radimovice*. Radimovice 2013, s. 101. jsem nechal otisknout předpokládanou fotografii kaple, ovšem to byl omyl: nejedná se o fotografii kaple v Radimovicích, ale dodnes stojící v Domaslavicích (děkuji Ing. Josefu Hlavatému za upozornění na to, že to nejspíš kaple v Radimovicích není, a dále Mgr. Pavlu Jakubcovi za správné určení fotografie).
- 6) Lit.: OJKT 1924–1925, III. roč. (část 1), s. 79–84; Jiří NEDOMA. *Vincenc Rupert Smolík*; Anna Smolíková. [2008] a druhé vydání Praha 2011.; Ottův slovník naučný, díl 23, s. 530–531.
- 7) Lit.: Jitka PAVLIŠOVÁ. *Josef Müller – učitel českého jazyka a tvůrce učebnic*. Olomouc 2008. Diplomová práce obhájená na Palackého univerzitě v Olomouci. Dostupné: <http://theses.cz/id/xkhxs1/> [cit. 2017-09-25].; Ottův slovník nové doby, díl 4, sv. 1, s. 381; František VENCLŮ. *Turnovsko...* Turnov 1928, s. 311.
- 8) Lit.: OJKT, II. roč., 1923–1924, s. 238. Luděk MATĚJČEK. *Chebská křídla v souvislostech*. Cheb 2013, s. 67.
- 9) Lit.: Josef JUNA – Josef NESVADBA. *Památník obětem boje za svobodu ze sokolské župy Ještědské*. Turnov 1946, s. 24. Roman MAREŠ – Lubomír KRSEK. *100 let chlapecké školy v Turnově*. Turnov 2008, s. 8, 17. Pozůstalost v SOKA Semily.

Zdroje a literatura (pouze přehledná zpracování dějin obce)

OÚ Radimovice, kroniky obce Radimovice.

TJ Sokol Radimovice, Kronika TJ Sokol Radimovice.

Josef KVAČEK. *Paměti obce Radimovice*. Rukopis z roku 1949, dopl. 1950 a 1951 (originál v SOKA Liberec).

Adam REJHA – Dagmar ŠRYTROVÁ. *Historie a současnost obce Radimovice*. Radimovice 2013.